

EKSAMENSSAMARBEIDENDE FORKURSINSTITUSJONER

Forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag og tilhørende halvårig realfagskurs.

Universitetet i Sørøst-Norge, OsloMet, Høgskulen på Vestlandet, NTNU, Universitetet i Agder, Universitetet i Stavanger, UiT-Norges arktiske universitet, NKI, Forsvarets Høgskole-Sjøkrigsskolen.

Eksamensoppgave

MATEMATIKK

Bokmål

3. juni 2026

kl. 9.00-14.00

Hjelpemidler:

Godkjente formelsamlinger i matematikk og fysikk
Godkjent enkel kalkulator

Andre opplysninger:

Oppgavesettet består av 6 sider medregnet forsiden, og inneholder 9 oppgaver.

Ved vurdering teller alle deloppgaver likt.

Utregning eller begrunnelse må vises i alle oppgaver.

Oppgave 1

- a) Løs opp parentesene og trekk sammen.

$$(x - 2)^2 - (x + 2)(3 - 2x)$$

- b) Trekk sammen.

$$\frac{x}{x-3} + \frac{2}{x} - 1$$

- c) Finn definisjonsområdet til $f(x)$ og skriv funksjonen enklest mulig.

$$f(x) = \frac{\sqrt{x^2 - 6x + 9}}{x - 3}$$

Oppgave 2

- a) Finn eksakte løsninger til likningen

$$2 \cos x - \sqrt{3} = 0 \quad x \in [0, \pi]$$

- b) Løs ulikheten

$$\frac{x^2 - 9}{x^2 - x} \leq 0$$

- c) Løs likningen

$$2 \lg(3x + 1) = \lg x^2$$

Oppgave 3

- a) Gitt funksjonene $f(x) = e^x$ og $g(x) = e^{4x}$

Verdien til x der f og g har lik momentan vekstfart kan skrives på formen $x = a \ln b$.

Finn a og b .

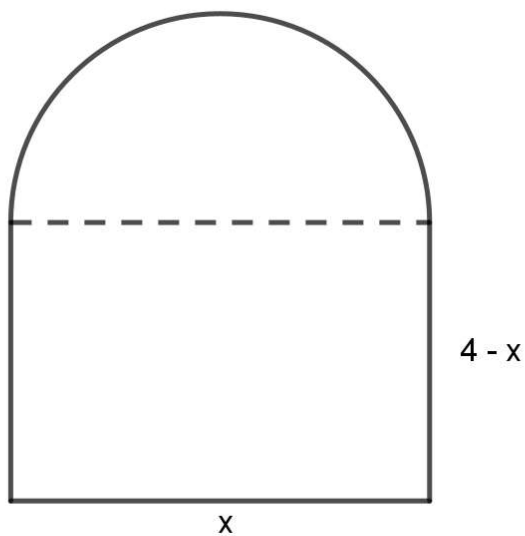
- b) Gitt funksjonen

$$g(x) = x \cdot \sin 2x$$

Finn likningen for tangenten til grafen til g i punktet $\left(\frac{\pi}{2}, g\left(\frac{\pi}{2}\right)\right)$.

- c) Figuren under er satt sammen av et rektangel og en halvsirkel. Rektangelet har lengde x og høyde $4 - x$. Halvsirkelen har diameter x .

Finn x slik at arealet av figuren blir størst mulig. Oppgi eksakt svar.

Oppgave 4

Regn ut integralene og forenkle svarene mest mulig

a)

$$\int \frac{3x - 3}{x^2 - x - 2} dx$$

b)

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} x \sin x dx$$

c) Grafen til funksjonen $f(x) = \sqrt{(4+x)(4-x)}$ dreies 360° om x-aksen. Finn volumet av omdreiningslegemet. Oppgi svaret eksakt.

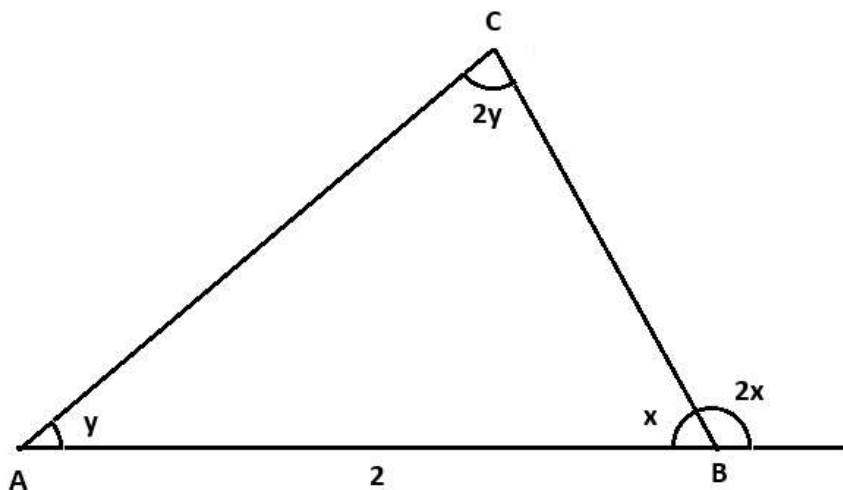
Oppgave 5

Gitt funksjonen

$$f(x) = \frac{x^2 + 3x - 4}{x + 2}$$

- Regn ut eventuelle skjæringspunkter med koordinataksene
- Finn eventuelle asymptoter til f
- Tegn grafen til f , og marker eventuelle punkter og asymptoter funnet i a) og b)

Oppgave 6

- Regn ut alle vinklene i trekanten ABC
- Regn ut siden AC og arealet av trekanten ABC

Oppgave 7

En meteorolog har modellert temperaturen i $^{\circ}\text{C}$ en junidag i Bergen i et Python-program. Programmet skriver ut ulike temperaturer t timer etter midnatt.

Funksjonen $\text{round}(a,n)$ runder av tallet a til n desimaler.

Linje 1 kan erstattes med: `from pylab import *`

```
1 from math import pi, cos
2 def T(t):
3     return 16-8*cos(pi*t/12)
4 verdi = 0
5 t1 = 0
6 while verdi < 20:
7     verdi = T(t1)
8     print(round(verdi,1), "kl", t1,": 00")
9     t1 = t1 + 1
```

- Skriv opp det trigonometriske funksjonsuttrykket programmet bruker. Hva er maksimums- og minimumstemperaturen i Bergen i løpet av dette døgnet, ifølge modellen?
- Hvor mange ganger vil while-løkken kjøres? Begrunn svaret.

Oppgave 8

Gitt punktene $A(0, 2, 3)$, $B(-2, 2, 4)$ og $C(1, -3, 0)$.

- Finn \overrightarrow{AB} og $2\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}$
- Finn en vektor som står vinkelrett på både \overrightarrow{AB} og \overrightarrow{AC}
- Finn en likning for planet β som går gjennom A , B og C
- En linje l som står normalt på planet β går gjennom punktet $D(0, 0, -1)$.
Finn skjæringspunktet P mellom linja l og planet β .

Oppgave 9

Mari har meldt seg på "Løp Norge". Hun skal løpe hele landets lengde, 1748 km, på ett år. Dette vil hun oppnå ved å løpe 10 m kortere for hver dag i 365 dager.

Hvis hun løper a_1 km den første dagen, er det totale antall kilometer etter tre dager dermed

$$a_1 + (a_1 - 0,01) + (a_1 - 0,02)$$

- Vis at det totale antall kilometer hun har løpt etter n dager er gitt ved

$$s_n = a_1 n - \frac{n^2 - n}{200}$$

- Regn ut hvor langt Mari må løpe den første dagen